

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγές αρ. 13576/09, 38079/09, 62288/09, 63640/09, 2557/10, 13601/10, 17191/10, 19966/10, 21340/10, 21391/10, 36117/10, 39760/10 και 60849/10)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

21 Μαΐου 2015

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές ως προς την μορφή.

Στην υπόθεση Ορφανουδάκη και λοιποί κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Mirjana Lazarova Trajkovska, Πρόεδρο,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Ksenija Turković, Δικαστές,

και με τη σύμπραξη της Karen Ried, Γραμματέα Τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 23 Απριλίου 2015,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγές που ασκήθηκαν κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση») τις ημερομηνίες που αναφέρονται στον πίνακα που επισυνάπτεται στο παράρτημα.

2. Οι προσφυγές κοινοποιήθηκαν στην Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση»).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

3. Ο κατάλογος των προσφευγόντων και τα κρίσιμα στοιχεία της κάθε προσφυγής αναφέρονται στον πίνακα που επισυνάπτεται στο παράρτημα.

4. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για τη διάρκεια δώδεκα διαδικασιών ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και μιας διαδικασίας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου (προσφυγή αρ. 13601/10), η οποία ήταν κατά τη γνώμη τους υπερβολική, και ορισμένοι εξ αυτών, για την απουσία πραγματικής προσφυγής στο εθνικό δίκαιο. Σε ορισμένες προσφυγές, οι προσφεύγοντες προβάλλουν αιτιάσεις αντλούμενες από άλλες διατάξεις της Σύμβασης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5. Λόγω της ομοιότητας των προσφυγών, το Δικαστήριο θεωρεί ότι πρέπει να τις συνεκδικάσει και να εκδώσει μία μόνον απόφαση.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6§1 ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

6. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η διάρκεια των υπό κρίση διοικητικών διαδικασιών δεν είναι σύμφωνη με την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας» και ότι δεν διέθεταν πραγματική προσφυγή. Επικαλούνται τα άρθρα 6§1 και 13 της Σύμβασης, τα οποία έχουν ως εξής:

Άρθρο 6§1

Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (.) »

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παραβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.» .

7. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η «λογική» προθεσμία μιας διαδικασίας πρέπει να κρίνεται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της κάθε περίπτωσης και με τη βοήθεια των ακόλουθων κριτηρίων: την περιπλοκότητα της υπόθεσης, τη συμπεριφορά των προσφευγόντων και των αρμόδιων αρχών καθώς και το διακύβευμα της υπόθεσης σε σχέση με τους ενδιαφερομένους (*Frydlender κατά Γαλλίας*, [GC], αρ. 30979/96, §43, CEDH 2000-VII).

8. Στην απόφασή του επί της αρχής *Γλόκαντζη κατά Ελλάδας* (αρ. 40150/09, 30 Οκτωβρίου 2012) το Δικαστήριο συμπέρανε την παραβίαση σε θέματα παρόμοια με αυτά που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης.

9. Μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων που του υποβλήθηκαν , το Δικαστήριο δεν εντοπίζει κανένα πραγματικό περιστατικό ή επιχείρημα ικανό να το

πείσει να καταλήξει σε συμπέρασμα διαφορετικό σε σχέση με το παραδεκτό ή το βάσιμο των εν λόγω αιτιάσεων. Δεδομένης της νομολογίας του επί του θέματος, θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

10. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι προσφεύγοντες δεν είχαν στη διάθεσή τους καμία πραγματική προσφυγή που να τους επιτρέπει να υποβάλουν τις αιτιάσεις τους τις σχετικές με τη διάρκεια της διαδικασίας.

11. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι αιτιάσεις είναι παραδεκτές και αποδεικνύουν ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 6 §1 και 13 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

12. Ορισμένοι προσφεύγοντες προέβαλαν άλλες αιτιάσεις αντλούμενες από διάφορα άρθρα της Σύμβασης.

13. Το Δικαστήριο εξέτασε τις προσφυγές, κατάλογος των οποίων υπάρχει στον επισυναπτόμενο πίνακα σε παράρτημα και διαπιστώνει, μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του, και στον βαθμό που τα επίδικα πραγματικά περιστατικά εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, ότι από τις αιτιάσεις αυτές δεν προκύπτει καμία ένδειξη παραβίασης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προστατεύονται από τη Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλά της.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το τμήμα αυτό των προσφυγών είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35§§3 και 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

14. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση. »

15. Λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα που έχει στην κατοχή του και τη νομολογία του, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει τα ποσά που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο πίνακα.

16. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτόκιου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζής, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΟΜΟΦΩΝΑ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

1. *Αποφασίζει* να συνεκδικάσει τις προσφυγές,
2. *Κηρύσσει* παραδεκτές τις προσφυγές όσον αφορά τη διάρκεια των επίδικων διαδικασιών και την απουσία στο εθνικό δίκαιο πραγματικής προσφυγής, (βλ. επισυναπτόμενο στο παράρτημα πίνακα) και *απαράδεκτες* για τα περαιτέρω.
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 6 § 1 και 13 της Σύμβασης,
4. *Αποφαίνεται*
 - α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στους προσφεύγοντες, εντός τριών μηνών, τα ποσά που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο σε παράρτημα πίνακα,
 - β) ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 21 Μαΐου 2015, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

Karen Ried

Mirjana Lazarova Trajkovska

Γραμματέας

Πρόεδρος

ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κατάλογος των προσφυγών που αφορούν αιτιάσεις αντλούμενες από το άρθρο 6 της Σύμβασης
(υπερβολική διάρκεια διοικητικής δίκης)

Αρ.º	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως	Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου	Έναρξη της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Συνολική διάρκεια και βαθμοί δικαιοδοσίας	Άλλες αιτιάσεις που εμπίπτουν σε πάγια νομολογία	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη ανά προσφεύγοντα/οικογένεια (σε Ευρώ)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη ανά προσφυγή (σε Ευρώ)
1.	13576/09 09/03/2009	Μαρία ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ 29/08/1948	Βασίλειος Χειρδάρης	02/07/2001	09/09/2008	7 έτη και πάνω από 2 μήνες 3 Βαθμοί	Άρθρο 13	1 400	...
2.	38079/09 30/06/2009	Χρυσάνθη ΤΣΟΥΚΗ 05/01/1934	Λεωνίδας Πανούσης και Αγαθή Πανούση	22/04/1994	21/05/2009	15 έτη και 1 μήνας περίπου 3 Βαθμοί		8 200	...
3.	62288/09 22/10/2009	Βασίλειος ΑΧΙΛΛΙΑΣ 13/08/1930	Λεωνίδας Πανούσης και Αγαθή Πανούση	27/06/1996	18/09/2009	13 έτη και 3 μήνες περίπου 3 Βαθμοί		6 400	...
4.	63640/09 09/11/2009	Βασίλειος ΣΕΡΕΒΕΤΑΣ 12/03/1947	Λεωνίδας Πανούσης και Αγαθή Πανούση	23/12/1999	27/08/2009	9 έτη και πάνω από 8 μήνες 3 Βαθμοί		3 600	...

ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Αρ.º	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως	Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου	Έναρξη της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Συνολική διάρκεια και βαθμοί δικαιοδοσίας	Άλλες αιτιάσεις που εμπίπτουν σε πάγια νομολογία	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη ανά προσφεύγοντα/οικογένεια (σε Ευρώ)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη ανά προσφυγή (σε Ευρώ)
5.	2557/10 18/12/2009	Γεώργιος ΚΕΦΑΛΑΣ 16/12/1929	Παναγιώτης Κανελλόπουλος	28/07/2000	01/07/2009	9 έτη περίπου 3 Βαθμοί		3 200	350
6	13601/10 02/03/2010	Αικατερίνη ΛΟΥΣΚΑ 06/12/01946	Διονυδία Τζουβαλοπούλου Σπυρός Τζουβελέπουλος και Αντώνιος Μαθιουδάκης	14/04/2000	24/06/2009	9 έτη και πάνω από 2 μήνες 3 Βαθμοί		3 900	...
7	17191/10 17/02/2010	Θάλεια ΑΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ 16/08/1947	Λεωνίδας Πανούσης και Αγαθή Πανούση	22/05/1998	05/10/2009	11 έτη και πάνω από 4 μήνες 3 Βαθμοί		4 500	...
8.	19966/10 16/03/2010	1 οικογένεια Αναστασία ΚΟΤΖΙΑ 14/12/1944 Αγγελική ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 06/08/1922	Λουκάς Παπαγγελής	07/03/1994	16/11/2009	15 έτη και πάνω από 8 μήνες 3 Βαθμοί		13 000	350
9.	21340/10 19/03/2010	Αργύριος ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ 28/12/1945	Νικόλαος Αργυρόπουλος	24/07/1996	15/10/2009	13 έτη και πάνω από 3 μήνες περίπου 3 Βαθμοί	Άρθρο 13	9 100	350

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

REPUBLIQUE HELLENIQUE, MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES, SERVICE DE TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Αρ.º	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως	Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου	Έναρξη της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Συνολική διάρκεια και βαθμοί δικαιοδοσίας	Άλλες αιτιάσεις που εμπίπτουν σε πάγια νομολογία	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη ανά προσφεύγοντα/οικογένεια (σε Ευρώ)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη ανά προσφυγή (σε Ευρώ)
10.	21391/10 31/03/2010	Σπυριδούλα ΝΟΜΙΚΟΥ 12/11/1956	Βασίλειος Χειρδάρης και Ευαγγελία Σαλαμούρα	22/12/2000	18/02/2011	10 έτη και 2 μήνες περίπου 3 Βαθμοί	Άρθρο 13	3 600	350
11.	36117/10 15/06/2010	1 οικογένεια Καλλιόπη ΜΑΓΚΛΗ- ΜΟΥΓΚΡΟΥ 12/12/1966 Αλέξανδρος ΜΟΥΓΚΡΟΣ 27/06/1995 Γεώργιος ΜΟΥΓΚΡΟΣ 04/01/1988 Ουρανία ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ- ΜΑΓΚΛΗ 01/01/1943	Βασίλειος Χειρδάρης	16/11/2001	15/12/2009	8 έτη και 1 μήνας περίπου 3 Βαθμοί	Άρθρο 13	1 800	...
12.	39760/10 10/07/2010	Ελένη ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΟΥ 02/02/1940	Κωνσταντίνος Πλεύρης	21/04/1999	09/02/2010	10 έτη και πάνω από 9 μήνες 3 Βαθμοί		2 500	350
13.	60849/10 07/10/2010	CANTEX ELECTRIC SA Ιδρυθείσα το 1987	Παναγιώτης Γιαταγαντζίδης και Κωνσταντίνα Κυριαζή	31/07/1998	12/04/2010	11 έτη και πάνω από 8 μήνες 3 Βαθμοί		5 500	...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

REPUBLIQUE HELLENIQUE, MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES, SERVICE DE TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα